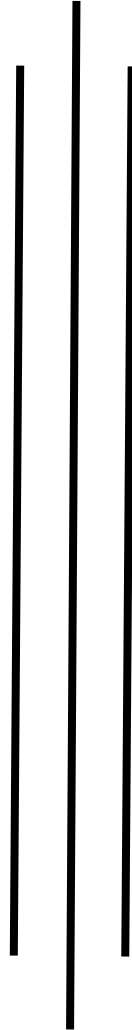

उन्नाइसौँ नगरसभामा नगर प्रमुख श्री रमण बहादुर थापाद्वारा प्रस्तुत
आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को रामपुर नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम

रामपुर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
नगर सभामा पेश मिति २०८३ साल असार १० गते बुधवार
नगर सभाबाट पारित मिति २०८३ साल असार १० गते बुधवार

नगर सभाका सदस्यज्यूहरू,

१. सर्वप्रथम म यस गरिमामय नगरसभामा उपस्थित सदस्य महानुभावहरू तथा कर्मचारीप्रति हार्दिक स्वागत तथा सम्मान व्यक्त गर्दछु।
२. यस ऐतिहासिक अवसरमा प्रजातन्त्र, लोकतन्त्र, गणतन्त्र र नवयुवा पुस्ताले गरेको आन्दोलनमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात-अज्ञात सहिदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु। साथै ती आन्दोलनहरूका क्रममा घाइते हुनुभएका तथा बेपत्ता हुनुभएका नागरिकहरूप्रति उच्च सम्मान एवम् शीघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना गर्दछु।
३. आर्थिक वर्ष ०८३/०८४ को नीति तथा कार्यक्रमको लक्ष्य “सुखी समृद्ध, सुसंस्कृत शहर, समुन्नत रामपुर, हाम्रो रहर” रहेको छ । नगरवासीको सर्वाङ्गीण विकाससँगै समृद्धि सूशासन सेवा प्रवाहका साथ तिव्र विकासको अपेक्षालाई उपलब्ध स्रोतसाधनको समुचित प्रयोग गर्दै नगरवासीको आंकक्षा पूरा गर्न दृढ संकल्पित रहेको कुरा यहाँहरू समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु ।

उपस्थित नगर सभा सदस्यज्यूहरू,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि प्रस्तावित विषयगत नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्न चाहन्छु। यी नीति तथा कार्यक्रमहरू नगरवासीको आवश्यकता, अपेक्षा तथा समृद्ध रामपुर निर्माण सँगै “सुखी समृद्ध, सुसंस्कृत शहर, समुन्नत रामपुर, हाम्रो रहर” दीर्घकालीन सोचलाई केन्द्रमा राखी तर्जुमा गरिएका छन्। यसका साथै यस आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम दिगो विकास, सुशासन, पूर्वाधार विकास, आर्थिक समृद्धि, हरीयाली प्रवर्द्धन, उत्पादनमुखी उद्यमशील नगर, रोजगारी सिर्जना तथा गुणस्तरीय सेवा प्रवाह एवम् नवयुवापुस्ता आन्दोलनको मर्म र भावनालाई प्रमुख प्राथमिकतामा राखी तर्जुमा गरिएको यस सम्मानित सभालाई जानकारी गराउन चाहन्छु ।

पूर्वाधार विकासतर्फ

आवास तथा सहरी विकास

४. भूउपयोग योजना अनुरूप बस्ती विकास गर्न नगरपालिकामा भूउपयोग क्षेत्र वर्गीकरण अन्तर्गत विभिन्न चरणमा आवास तथा बस्ती विकासका लागि स्थानहरू पहिचान गरिनेछ ।
५. भवन निर्माण इजाजत प्रक्रिया छिटो छरितो ढङ्गबाट सम्पादन गर्नका लागि अनलाईन नक्सा इजाजत प्रणाली Electronics Building Permit System (EBPS) सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
६. सरकारी, सार्वजनिक जग्गाको तथ्याङ्क र अभिलेख अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाई सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गरिनेछ ।
७. घर तथा भवन जस्ता संरचना निर्माण गर्दा अनिवार्य रूपमा नक्सा पास गरी निर्माण गर्ने व्यवस्थालाई कडाइका साथ लागु गरिनेछ । नयाँ भवनको इजाजत प्रदान गर्दा उर्जा क्षमता तथा हरित भवन (Green Building) निर्माणका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ । साथै नगरपालिका अन्तर्गत आफ्नो जग्गामा निर्माण भइसकेका घरहरूको अभिलेखीकरण प्रकृया नियमानुसार अगाडी बढाइनेछ ।

८. भौतिक संरचना तथा निर्माणका कार्यहरू बालमैत्री, अपांगमैत्री, जेष्ठ नागरिकमैत्री, लैङ्गिकमैत्री र वातावरणमैत्री बनाइनेछ।

सडक तथा यातायात

९. नगर यातायात गुरुयोजनाका आधारमा सडकहरूको मार्गाधिकार (Right of Way) तथा नामकरण सहितको सडक प्रोफाइल तयार गरिनेछ।
१०. सडक सुरक्षाको लागि आवश्यक स्थानमा साइनेज, जेब्रा क्रसिङ, सेन्टर लाईन, रोडमार्किङ व्यवस्थापन गरी यसको प्रयोगका लागि चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
११. सडक बोर्ड नेपालको लागत साझेदारीमा सडक मर्मत कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ। साथै नियमित मर्मत सम्भार: दिगो सडकको आधार भन्ने मान्यतालाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
१२. नगर भित्रका ठुला पूर्वाधार परियोजना निर्माण कार्यको लागि विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) साथै विस्तृत ईन्जिनियरिङ डिजाइन (DED) गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ।
१३. सवारी पार्किङलाई व्यवस्थित गर्न सम्भावित पार्किङ क्षेत्र पहिचान तथा निजी क्षेत्र सःशुल्क पार्किङ व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।
१४. सडक आयोजनालाई उत्पादन र आय आर्जनसँग आवद्ध स्थानीय सडक, सडक र कृषि सडकलाई स्तरोन्नती गरी कृषि उत्पादन वृद्धि र बजारीकरणमा सहजता बनाउन जोड दिइदै लगिनेछ।

खानेपानी तथा सरसफाई तर्फ

१५. एक घर: एक धाराको अभियानलाई पूरा गर्ने योजना सहितको खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना तयार गरी प्राथमिकताका आधारमा आयोजनाहरू छनौट गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
१६. Gravity Flow खानेपानी योजनालाई प्राथमिकतामा राखिनेछ भने यस प्रकार सम्भव नहुने ठाउँमा भौगोलिक अवस्थाको प्राविधिक र आर्थिक मूल्याङ्कन गरी लिफ्टिङ वा अन्य माध्यमबाट स्वस्थ खानेपानी उपलब्ध गराइनेछ।
१७. रामपुर साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि तथा कार्य क्षेत्र विस्तारमा सहयोग गरी सुरक्षित र गुणस्तरीय खानेपानी सेवा सर्वसुलभ रूपमा उपलब्ध गराउन पहल गरिनेछ। नगर क्षेत्र विभिन्नका खानेपानीको शुद्धता परीक्षण गरी नगरबासीको शुद्ध खानेपानीको हकलाई सुनिश्चितता गरिनेछ।
१८. परम्परागत पानी पोखरी, ढुङ्गे धारा र मूलहरूको संरक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
१९. "रामपुर नगर ढल रहित शहर" लाई मूर्तरूप दिन सोहि बमोजिम भवन निर्माण लगायत विभिन्न संघ संस्था र समुदायको सहभागितामा अन्य सरसफाई कार्यक्रम सञ्चालन गरी नगरपालिकालाई पूर्ण सरसफाई युक्त नगर घोषणा गर्ने अभियान सञ्चालन गरिनेछ।
२०. फोहोर व्यवस्थापनको लागि उचित स्थानको पहिचान गरी दीर्घकालीन रूपमा व्यवस्थापन गर्नुका साथै फोहोर उत्पादन कम गर्ने तथा पुनःप्रयोग गर्न जनचेतनामूलक कार्यक्रम तथा सरसफाई अभियान सञ्चालन गरिनेछ।

२१. सफा रामपुर अभियान अन्तर्गत फोहोरलाई स्रोतमै वर्गीकरण गर्ने र फोहोरको पुनःप्रयोग अवधारणा कार्यान्वयनका लागि टोल विकास संस्था र अन्य संघ संस्थाको समन्वय र सहकार्यमा अगाडि बढाइनेछ ।

विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जातर्फ

२२. “उज्यालो शहर, रामपुर नगर” भन्ने भनाई आत्मसाथ गर्दै सडकबत्ती साझेदारी कार्यक्रम अन्तर्गत नगरपालिकालाई उज्यालो बनाउन सडकबत्ती जडान गरी बजारको सौन्दर्यीकरण गर्ने कार्य साझेदारी तथा सहकार्यमा अगाडि बढाइनेछ ।
२३. उज्यालो र सुरक्षित सहर निर्माणको लागि नगरका विभिन्न स्थानमा हाइमास्ट लाइट, स्ट्रीट लाइट र सि.सि.क्यामेरा जडान कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२४. आवश्यक स्थानमा ट्रान्सफर्मरको क्षमता वृद्धि गर्न, ट्रान्सफर्मर जडान गर्न, विद्युत नपुगेका स्थानमा विद्युत सेवा विस्तार गर्न तथा विद्युत आपूर्ति नियमित गर्न बुटवल पावर कम्पनी तथा MCA नेपाल परियोजनासँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
२५. वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र, गैर सरकारी संस्थालगायत सरोकारवाला निकायसँग समन्वयमा कृषि तथा दैनिक उपभोग्य इन्धनको प्रयोगमा वैकल्पिक उर्जाको प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
२६. नगरपालिकाभित्र ऊर्जा पहुँच, ऊर्जा दक्षता तथा नवीकरणीय ऊर्जाको प्रवर्द्धन गर्न पालिका ऊर्जा योजनालाई चरणबद्ध रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । सौर्य उर्जा, बायोग्यास, विद्युतीय चुल्हो, उर्जा-मैत्री प्रविधि र हरित उर्जामा आधारित कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गरी आवश्यक स्रोत-साधनको व्यवस्थापन, साझेदारी तथा लगानी अभिवृद्धि गरिनेछ ।

आर्थिक विकासतर्फ

कृषि विकास

२७. कृषिको आधुनिकीकरण, यान्त्रिकीकरण, व्यावसायीकरण तथा बजारीकरण मार्फत् तुलनात्मक लाभ एवम् प्रतिस्पर्धात्मक क्षमताका बालीवस्तुको उत्पादनमा वृद्धि गरी नगरपालिकालाई क्रमशः आत्मनिर्भर गराउँदै लगिनेछ ।
२८. किसान सूचीकरण मार्फत् सम्पूर्ण कृषकहरूको तथ्याङ्क सङ्कलन सम्पन्न गरी 'कृषि तथा पशुजन्य वस्तुको उत्पादन, कृषकको पहिचान' भन्ने मूल नाराका साथ कृषकहरूको वर्गीकरण गरी कृषक पहिचानसहित परिचय पत्र वितरण गरिनेछ ।
२९. "कृषिमा उत्पादकत्व वृद्धि: रामपुर नगरको समृद्धि" भन्ने नारालाई आत्मसात् गरी आधारभूत कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्दै खाद्य सुरक्षा, खाद्य सम्प्रभुता तथा पोषणको सुनिश्चितता गरिनेछ । नगरपालिकाको शित भण्डारण मार्फत कृषि उपजको भण्डारण गरी बेमौसममा बिक्री वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३०. नयाँ पुस्ताका युवाहरूलाई उत्पादन तथा आय आर्जनमा जोड्नका लागि युवा लक्षित कृषि कार्यक्रम मार्फत् युवालाई कृषिमा आकर्षित गर्न युवा स्वरोजगार कार्यक्रम मार्फत ब्याज अनुदान दिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

३१. फलफूल उत्पादनका कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गर्न कृषक समूह तथा कृषि सहकारीहरू मार्फत आँप, लिचि, कटहर, केरा, ड्र्यागन फल, एभोकाडो बेल लगायतका फलफूलको बिरुवा उत्पादन गरी सामुहिक तथा निजी नमुना बगैचाको विकास गर्दै उत्पादन गरिएका फलफूलहरूको बजारीकरण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
३२. स्थानीय उत्पादित कृषि उपजको व्यवस्थित बजारीकरणका लागि बनाइएको कृषि हाट बजार तथा संकलन केन्द्र सञ्चालनका लागि सार्वजनिक निजी साझेदारी (PPP) मा सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
३३. 'स्वस्थ माटोको साथ, उत्पादन वृद्धिको सुरुवात' भन्ने नाराका साथ माटोको उर्वराशक्तिमा सुधार गरी उपयुक्त खेती प्रवर्द्धन गर्न माटो परीक्षण गरी कृषि चुन लगायत अन्य आवश्यक पदार्थ वितरणलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
३४. रैथाने बालीहरूको संरक्षण, प्रवर्द्धन, उत्पादन विस्तार तथा बजारीकरणलाई गरिनेछ ।
३५. रसायनिक मलको विकल्पका रूपमा प्राङ्गारिक मल, हरियो मल, गड्यौले मल, जैविक मलको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
३६. कृषकहरूलाई रासायनिक मलखादको सहज पहुँचको लागि हरेक वडाहरूमा कृषि सहकारी मार्फत रासायनिक मल व्यवस्थित रूपमा बिक्री वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

पशुपन्छी विकासतर्फ

३७. सम्भाव्य क्षेत्रलाई पकेट क्षेत्रका रूपमा विकास गरी तुलनात्मक रूपमा लाभ भएका पशुपालन व्यवसायको विस्तार गरिनेछ ।
३८. दुध, अण्डा तथा मासुको उत्पादन र उपलब्धता बढाउन नस्ल सुधार तथा कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
३९. निस्दीखोला क्षेत्रमा मत्स्य उत्पादन, संरक्षण तथा व्यवसायीकरण प्रवर्द्धन गर्न माछा पकेट क्षेत्र घोषणा गरी आवश्यक पूर्वाधार, प्राविधिक सहयोग तथा बजार व्यवस्थापनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
४०. पशु स्वास्थ्य सेवालाई चुस्त दुरुस्त बनाउन नियमित पशु स्वास्थ्य जाँचको व्यवस्था गरिनेछ ।
४१. पशुजन्य उत्पादनको लागत कम गर्न हिउँदै, बर्षे, बहुबर्षे र डाले घाँस खेती कार्यक्रमलाई विस्तार गरिनेछ ।
४२. खुल्ला तथा अनियन्त्रित रूपमा छाडिएका चौपायाको व्यवस्थापन गर्न नगर गौशालालाई अझै व्यवस्थित गराउँदै लगिनेछ ।
४३. युवा पलायनलाई निरुत्साहित गर्न युवालाई लक्षित गरी पशुपालन अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४४. पशुपन्छीमा लाग्ने विभिन्न किसिमका महामारी जन्य रोगहरू नियन्त्रण गर्नका लागि आकस्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४५. खोरेत तथा पशुपंछीमा लाग्ने अन्य रोगको नियन्त्रणको लागि संघ र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी अभियानमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

४६. कृषि उत्पादनलाई सुरक्षित, दिगो तथा वातावरणमैत्री बनाउने पशुजन्य मलमूत्रको वैज्ञानिक व्यवस्थापन, जैविक मल उत्पादन तथा प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्दै आर्गानिक तरकारी खेती प्रवर्द्धनका लागि भकारो सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

सिँचाइतर्फ

४७. कृषि पकेट क्षेत्रमा सिँचाइ सुनिश्चित गरी कृषि उत्पादनमा वृद्धि गरिनेछ। साथै सिँचाइका लागि पानी कम भएका स्थानमा प्लाष्टिक पोखरी, थोपा सिँचाइ, पानीको पुनः प्रयोग (करेसाबारीमा) जस्ता वैकल्पिक विधिको प्रयोग बढाइनेछ।
४८. सिँचाई पूर्वाधारको मर्मत सम्भार तथा व्यवस्थापनमा लाभका आधारमा उपभोक्तालाई नै जिम्मेवार बनाइनेछ।
४९. कृषि उत्पादनलाई अभिवृद्धि गर्न खेतीयोग्य जमिनमा वर्षेभरि सिँचाइ सुविधा विस्तार गर्न आवश्यक सिँचाइ कुलो, नहर तथा जलस्रोतमा आधारित सिँचाइ पूर्वाधारको निर्माण, मर्मत, संरक्षण र स्तरोन्नती गर्ने योजनालाई प्राथमिकता दिइनेछ।

पर्यटनतर्फ

५०. पर्यटकीय दृष्टिले महत्वपूर्ण रहेका धार्मिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक तथा प्राकृतिक स्थलहरू तथा मौलिक संस्कृति तथा परम्पराको पहिचानलाई पर्यटकीय उपजको रूपमा विकास गरिनेछ।
५१. गाउँमै पाहुना: घरमै आम्दानी भन्ने अवधारणालाई आत्मासाथ गर्दै स्थानीय समुदायको आय आर्जनका लागि प्राकृतिक सौन्दर्यता, मौलिक संस्कृति, अर्गानिक तथा रैथाने खाना र कोशेली समेतको प्रवर्धन गरी होमस्टे सञ्चालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।
५२. कालीगण्डकी नदीको प्राकृतिक, धार्मिक, सांस्कृतिक तथा आर्थिक महत्व संरक्षणका लागि नदी संरक्षण सम्बन्धी आवश्यक पहल गरिनेछ। साथै शालिग्राम र कालीगण्डकीको महिमा प्रवर्द्धन गर्न विभिन्न धार्मिक तथा पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै कालीगण्डकी तटमा पैदलमार्ग तथा साइकलिङ करिडोर निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
५३. जेष्ठ नागरिकको सम्मान अनुभवको संरक्षण रामघाटको विकास आध्यात्मिक पर्यटनको विकास भन्ने नारा सहित रामपुर नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित रामपुर जेष्ठ नागरिक स्कुल अन्तर्गत अन्तर पुस्ता संवाद, योग, ध्यान, आध्यात्मिक प्रवचन, धार्मिक तथा आध्यात्मिक पर्यटन केन्द्रको रूपमा विकास गरिनेछ।
५४. आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि नगरका विभिन्न स्थानहरूमा सूचनामूलक होर्डिङ्ग बोर्डहरू जडान गरिनेछ।
५५. आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन तथा स्थानीय रैथाने परिकारको प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले 'स्थानीय स्वाद, आतिथ्यताको सानः सडक खाना महोत्सव हाम्रो अभियान' अन्तर्गत विभिन्न समुदाय, संघसंस्था लगायतसँगको सहकार्यमा सडक खाना महोत्सव सञ्चालन गरिनेछ।

श्रम, रोजगारी तथा उद्यमशीलता तर्फ

५६. रोजगार, सीप विकास तथा उद्यमशीलता प्रवर्द्धनसम्बन्धी सेवाहरूलाई एकीकृत रूपमा प्रवाह गर्न स्थानीय तहमा स्थापित “रोजगार, सीप तथा उद्यमशीलता केन्द्र” लाई प्रभावकारी, प्रविधिमैत्री तथा सेवामुखी संस्थाका रूपमा विकास गरिनेछ।
५७. स्थानीय तहभित्र रहेका बेरोजगार, अर्धरोजगार तथा रोजगारको खोजीमा रहेका व्यक्ति एवं वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका युवाहरूको विवरण अद्यावधिक गरी रोजगार, सीप तथा उद्यमशीलता सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा आबद्ध गरिनेछ।
५८. “मिसन रोजगारी: दिगो रोजगारी र उद्यमशीलता प्रवर्द्धन- अभियान” रोजगारी सृजनाका क्षेत्रको पहिचान, उद्यमशीलता प्रवर्द्धन, वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका युवा श्रम शक्तिको सीप, अनुभव र पूँजीलाई उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगाउने वातावरण तयार गर्नुका साथै श्रम बजार अनुकूल सीप विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
५९. स्थानीय श्रम बजारको माग, उपलब्ध स्रोत-साधन तथा आर्थिक सम्भावनाका क्षेत्रहरूको पहिचान गरी मागमा आधारित सीप विकास, पुनःसीप (Reskilling) तथा सीप अभिवृद्धि (Upskilling) कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
६०. महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेसी, मुस्लिम, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, विपन्न परिवार, बेरोजगार युवा तथा अन्य लक्षित वर्गलाई रोजगार, सीप विकास र उद्यमशीलता कार्यक्रमहरूमा प्राथमिकता प्रदान गरिनेछ। साथै श्रमजीवी वर्गहरू बीचमा भएका विभेद अन्त्य गर्न समान कामका लागि समान ज्यालाको व्यवस्था गरिनेछ।
६१. आप्रवासी कामदार तथा तिनका परिवारको अधिकार सुनिश्चित गर्न प्रदेश सरकार, वैदेशिक रोजगार बोर्ड तथा संघीय सरकारसँगको समन्वय एवं लागत साझेदारीमा आप्रवासी कामदार र तिनका परिवारलाई लक्षित गरी सुरक्षित वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी सूचना प्रवाह, न्याय प्राप्तिका लागि समन्वय तथा सहजीकरण, मानसिक स्वास्थ्य तथा मनोसामाजिक परामर्श सेवा, वित्तीय साक्षरता र सीप अभिवृद्धिसम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन तथा समन्वय गरी सुरक्षित आप्रवासन (SaMi) कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
६२. युवा तथा नवउद्यमीहरूलाई स्वरोजगार र उद्यमशीलतामा आकर्षित गर्न व्यवसाय विकास सेवा, उद्यम परामर्श, वित्तीय साक्षरता, परियोजना तयारी तथा सहूलियतपूर्ण वित्तीय पहुँचमा सहजीकरण मार्फत स्थानीय उत्पादन, सेवा तथा उद्यमको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्न उत्पादन, प्रशोधन, ब्रान्डिङ, मूल्य अभिवृद्धि, बजारीकरण तथा मूल्य शृङ्खला विकाससम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
६३. रोजगार सिर्जना तथा उद्यम विकासका लागि निजी क्षेत्र, सहकारी संस्था, वित्तीय संस्था, उद्योग वाणिज्य सङ्घ, शैक्षिक संस्था तथा विकास साझेदारहरूसँग साझेदारी र सहकार्य विस्तार गरी रोजगार खोज्ने व्यक्ति, रोजगारदाता, तालिम प्रदायक संस्था तथा उद्यमी बीच समन्वय र सहजीकरण गरी रोजगार मिलान (Job Matching) सेवाको विकास गरिनेछ।
६४. वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका व्यक्तिहरू (Returnee Volunteers) लाई परिचालन गरी घरदैलोस्तरसम्म सुरक्षित वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी सचेतना प्रवाह गरिनुका साथै वैदेशिक

रोजगारबाट फर्केका सीपयुक्त, दक्ष तथा अनुभवी जनशक्तिको ज्ञान, सीप, प्रविधि र पूँजीलाई स्थानीय उत्पादन, उद्यम विकास तथा रोजगारी सिर्जनामा उपयोग गर्न पुनःएकीकरण तथा उद्यम प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

उद्योगतर्फ

६५. स्थानीय क्षेत्रमा पाइने कच्चा पदार्थमा आधारित रही महिला तथा युवाहरूको आर्थिक समृद्धि, गरिब निवारण लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सामाजिक परिचालन, उद्यमशिलता विकास तालिम, प्रविधि हस्तान्तरण गरिनुको साथै वित्तीय सेवामा पहुँच र बजारीकरणमा सहयोग गरिनेछ ।
६६. विभिन्न समुदायहरूको परम्परागत सीप, कला र पेसाको संरक्षण तथा सामग्री उत्पादन र बजारीकरणका लागि सहयोग र सहजीकरण गरिनेछ।
६७. कम्तीमा १० जना व्यक्तिलाई प्रत्यक्ष रोजगारी दिने गरी नयाँ दर्ता हुने उद्यम व्यवसाय तथा महिलाको नाममा रहेको उत्पादनमुलक उद्योग व्यवसायलाई पहिलो वर्ष व्यवसाय करमा शतप्रतिशत छुट दिइनेछ।
६८. 'स्थानीय उत्पादन र उद्यमीको भर, रामपुर नगरपालिका उपप्रमुखको कोसेली घर' भन्ने नारालाई चरितार्थ गर्दै विभिन्न महिला उद्यमी समूहबाट उत्पादन भएका सामग्रीहरूको प्रदर्शन तथा बिक्रीको व्यवस्थाका लागि सञ्चालनमा रहेको उपप्रमुख कोसेली घर सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६९. घरेलु तथा साना उद्योगको एकिकृत विकासको लागि औद्योगिक ग्रामलाई आवश्यक पूर्वाधारको विकास गरी उद्योगहरू संचालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।

सहकारी तथा वित्तीय क्षेत्रतर्फ

७०. नगरपालिका क्षेत्रभित्रका सम्पूर्ण सहकारी संस्थाहरूको कारोबार प्रतिवेदन कोपोमिस मार्फत आवद्ध गरी प्रतिवेदन प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ।
७१. सहकारी संस्थाहरूको नियमित अनुगमनलाई निरन्तरता दिई बचत सङ्कलन, ऋण परिचालन र संस्थागत सुशासनलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ।
७२. सहकारी संस्थाहरूको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउन सहकार्यको मर्मलाई आत्मसाथ गरी सहकारी संस्थाहरूलाई एकीकरण गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
७३. सहकारी संस्थाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका साथै सहकारी संस्थाका सदस्यहरूलाई लक्षित गरी वित्तीय साक्षरता अभियान संचालन गरिनेछ ।

सामाजिक विकासतर्फ

शिक्षा तर्फ

७४. विद्यालय शिक्षालाई बालमैत्री, प्रविधिमैत्री बनाउँदै मौलिक संस्कार सहितको प्राविधिक शिक्षामा जोड दिदै नगरपालिकालाई शैक्षिक हवको रूपमा विकास गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

७५. शिक्षालाई समता र समृद्धिको आधारका रूपमा स्थापित गरिनेछ । सामुदायिक विद्यालयप्रति सरोकारवालाको अपनत्व बढाउन “मेरो विद्यालय, मेरो दायित्व” अभियानलाई सबै विद्यालयमा विस्तार गर्ने नीति लिइनेछ। शिक्षालाई गुणस्तरीय, जीवनोपयोगी तथा रोजगारमुखी बनाउँदै सार्वजनिक शिक्षामा दीर्घकालीन लगानी वृद्धि गर्दै निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित शिक्षण संस्थालाई सेवामुखी बनाउन स्वस्थ नियमन गरिनेछ ।
७६. ई-लर्निङ, भर्चुअल कक्षा, खुला डिजिटल सामग्री, कृत्रिम बुद्धिमत्तामा आधारित सिकाइ प्रणाली विस्तार गरिनेछ । विद्यालय नक्साङ्कन, समायोजन, शिक्षक दरबन्दी मिलान, आवासीय विद्यालय स्थापना, पुस्तकालय र प्रयोगशाला सुधार, विद्यालय नर्स कार्यक्रम एकीकृत योजनामार्फत कार्यान्वयन गरिनेछ ।
७७. पेशाप्रति प्रतिबद्ध तथा गौरव गर्दै मनोबल वृद्धि गर्न कार्यसम्पादनका आधारमा विद्यालय, शिक्षक, कर्मचारी तथा माध्यमिक शिक्षा परीक्षामा उत्कृष्ट अंक ल्याउने विद्यार्थीलाई सम्मान तथा पुरस्कृत गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । विपन्न, सीमान्तकृत, दलित, आदिवासी जनजाति, अपाङ्गता भएका तथा पिछडिएका क्षेत्रका सबै बालबालिकाका लागि गुणस्तरीय शिक्षामा समान पहुँच सुनिश्चित गर्न मेयर छात्रवृत्ति कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७८. शिक्षकको पेशागत र प्रविधिजन्य क्षमता विकासका लागि सान्दर्भिक विषय र मुद्दामा आधारित तालिम कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ । शिक्षण-प्रशिक्षणका क्षेत्रमा कृत्रिम बौद्धिकताका सकारात्मक पक्षहरूलाई जोड दिइनेछ । शिक्षक तथा विद्यार्थीका लागि नगर स्तरीय शैक्षिक, बौद्धिक, खेलकुद, योग, ध्यान तथा परम्परागत सीप आदानप्रदान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
७९. स्थानीय पाठ्यक्रम कार्यान्वयनको लागि स्थानीय भाषा, कला, संस्कृति, इतिहास र भूगोल झल्काउने पाठ्य पुस्तक, सन्दर्भ सामग्री, शिक्षक निर्देशिका, शैक्षिक सामग्री निर्माण गरिनेछ ।
८०. नगरपालिका क्षेत्रभित्र मौलिक धार्मिक, सांस्कृतिक र भाषिक सम्पदाको संरक्षण तथा भावी पुस्तामा संस्कृत भाषा तथा कर्मकाण्ड सम्बन्धी ज्ञानको प्रवाह गर्न रामघाटमा मौलिक संस्कार सहित गुरुकुल शिक्षाको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
८१. पुस्तान्तरण सिप: हस्तान्तरण केन्द्रको रूपमा रहेको रामपुर जेष्ठ नागरिक स्कुलमा प्रत्येक हप्ता विद्यार्थी र जेष्ठ नागरिक बिच अनुभवको आदानप्रदान जेष्ठ नागरिक हाम्रो सम्मान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८२. ‘Green School, Clean School’ को अवधारणालाई कार्यान्वयन गर्दै विद्यालय परिसरलाई हरित, स्वच्छ, सुरक्षित तथा वातावरणमैत्री बनाउने, वृक्षारोपण, फोहोर व्यवस्थापन, सरसफाइ, जलवायु सचेतना तथा वातावरण संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रमहरू विद्यालयस्तरबाट सञ्चालन गरिनेछ ।

स्वास्थ्यतर्फ

८३. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई किशोर किशोरी मैत्री, पोषण मैत्री र पूर्ण संस्थागत सुत्केरी तथा पूर्ण खोपयुक्त बनाई पालिकालाई बालमैत्री बनाउने तर्फ स्वास्थ्यका सूचकलाई पूरा गर्दै किशोर / किशोरी स्वास्थ्य कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

८४. वर्तमान समयमा जनसंख्या वृद्धिदर कम हुँदै गइरहेको, शिक्षित तथा कार्यशिल युवाशक्तिको Brain drain, Muscle Drain भइरहेको वर्तमान अवस्थामा नगरको दीर्घकालीन श्रमशक्ति, आर्थिक स्थायित्व र सामाजिक संरचनामा असन्तुलनको जोखिम देखिएको सन्दर्भमा, जनसंख्या वृद्धिलाई व्यवस्थित रूपमा प्रोत्साहन गर्न नगरपालिकामा स्थायी बसोबास गर्ने नगरबासीबाट ३ (तीन) वा सोभन्दा बढी सन्तान जन्माउने परिवारका तेस्रो सन्तान वा तेस्रो सन्तान पछिका हरेक सन्तानको नाममा मासिक रूपमा १००० का दरले बाल बचत खाता स्थापना गरी ५ वर्ष उमेर पुगुन्जेलसम्म नगरपालिकाबाट नियमित रूपमा जम्मा गरिने व्यवस्था लागू गरिनेछ ।
८५. बढ्दो नसर्ने रोग, मानसिक रोग र आत्महत्या, लागु पदार्थ दुर्व्यसन/एच.आइ.भि. एड्सलाई न्यूनीकरण गर्न जनचेतना अभियान कार्यक्रम प्रभावकारी बनाइनेछ ।
८६. सुत्केरी महिला तथा नवजात शिशुको स्वास्थ्य अवस्था परीक्षण गर्ने कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन पोषण कोसेली वितरण, PNC Home Visit, Free Ambulance सेवा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८७. बदलिँदो जीवनशैलीको कारण बढ्दै गएको नसर्ने रोगहरूको प्रभाव कम गर्न स्वास्थ्य जीवन कार्यक्रम र दीर्घ तथा नसर्ने रोगबाट थलिएर ओछ्यानमा रहेका जेष्ठ नागरिक तथा दीर्घरोगी बिरामीहरूलाई लक्षित गर्दै सम्बन्धित वडामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरूको परिचालनबाट वस्ती/वस्तीमा पुगेर स्वास्थ्य परीक्षण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
८८. महिलामा बढ्दो क्रममा रहेको पाठेघर मुखको क्यान्सर रोगलाई यस पालिकामा रहेका स्वास्थ्य संस्था र स्वास्थ्यकर्मीहरूको सक्रिय सहभागितामा वडामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाबाट भी.आई.ए. सेवा निःशुल्क सञ्चालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८९. स्वास्थ्य संस्थाहरूको सेवालाई प्रभावकारी बनाउन र आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको पहुँच अभिवृद्धि गर्न ई-रिपोर्टिङ सिस्टम (eHMIS/DHIS2/eTB/eLMIS/PAMS V2) निरन्तरता दिइनेछ ।
९०. नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य चौकी र आधारभूत/सहरी स्वास्थ्य केन्द्रहरूको न्यूनतम मापदण्ड अनुगमन (MSS) गरी स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रवाह भैरहेको स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गरिनेछ ।
९१. नगरपालिका र कालिगण्डकी आँखा उपचार केन्द्रको सहकार्यमा विद्यालय तथा समुदाय स्तरमा आँखा परीक्षण गरी मोतियाबिन्दु रहित नगरपालिका घोषणा गरिनेछ । साथै रामपुर नगरपालिकामा कार्यक्षेत्र भई सञ्चालनमा आएका बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत वृहत् स्वास्थ्य शिविर, शैक्षिक कार्यक्रम लगायतका कार्यक्रम साझेदारी सञ्चालन गरिनेछ ।
९२. महिला स्वयम् सेविकाहरूकालाई संघबाट प्राप्त यातायात भत्तामा नगरपालिकाले थप सुविधा स्वरूप प्रदान गरिँदै आइएको रकमलाई निरन्तरता दिँदै सञ्चार सुविधालाई थप गरिनेछ ।
९३. एचआईभी संक्रमित नागरिकहरूको सम्मानजनक, स्वस्थ र आत्मनिर्भर जीवन सुनिश्चित गर्न पोषण, उपचार, परामर्श, सामाजिक सुरक्षा, आर्थिक सशक्तीकरण तथा विभेदमुक्त वातावरण निर्माणका कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

आयुर्वेद सेवा सम्बन्धी नीति

९४. आयुर्वेदिक जीवनशैली, योग, ध्यान, स्वस्थ आहार तथा प्राकृतिक उपचार पद्धतिको प्रवर्द्धन गरी नसर्ने रोगहरूको रोकथाम र नागरिकको स्वास्थ्य सुधारका लागि समुदायस्तरमा आयुर्वेद कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। साथै नागरिक आरोग्य कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
९५. स्थानीय स्तरमा उपलब्ध औषधीजन्य जडिबुटिहरूको पहिचान संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्दै आयुर्वेद सेवा पंचकर्म, योग, प्राकृतिक चिकित्सा सेवा विस्तार तथा स्तरोन्नति गरी "मेरो स्वास्थ्य मेरो जिम्मेवारी" लाई प्रभावकारी बनाउन स्वस्थ भान्साको अवधारणा अनुरूप सन्तुलित भोजनको प्रयोग गर्न हरेक नागरिकलाई सुसूचित गर्दै स्वस्थ वातावरण र सक्रिय जीवन शैलीको प्रवर्द्धन गर्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
९६. आयुर्वेद सेवालाई सरल, सहज र प्रभावकारी रूपमा प्रदान गर्न आवश्यक औजार उपकरण सहितको भौतिक पूर्वाधार तथा व्यवस्थापन सुदृढ गरिने छ। साथै सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि आधुनिक Wellness अवधारणा समेत समावेश गरी सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ।

युवा तथा खेलकुदतर्फ

९७. युवामा स्वयंसेवा, उद्यम प्रवर्द्धन तथा कुलत दुर्व्यसन नियन्त्रण सम्बन्धी युवा परामर्श तथा क्षमता विकासका कार्यक्रम मार्फत युवा सशक्तीकरण गरिनेछ।
९८. युवामा स्वयंसेवी भावना विकास गर्न शिक्षा, स्वास्थ्य, खेलकुद जस्ता क्षेत्रमा योगदान पुग्ने गरी सामाजिक सुधारका कार्यक्रममा युवा परिचालन गर्न युवा स्वयंसेवक परिचालन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
९९. युवामा उद्यमशीलता विकास गर्न बजार मागका आधारमा प्राविधिक तथा व्यवसायिक तालिमका अवसर सिर्जना गरिनेछ। स्थानीय स्रोत साधनमा आधारित उद्यम स्थापना गर्ने युवालाई व्यवसाय दर्तामा शतप्रतिशत छुट दिइनेछ।
१००. खेलकुदको आधार, किसानबारी खेलमैदानको विस्तार भन्ने नारालाई आत्मसात् गर्दै किसानबारी खेलमैदानलाई बहुउद्देश्यीय खेलकुद केन्द्रको रूपमा विकास गर्दै अन्य खेलमैदानहरूको आवश्यक पूर्वाधार निर्माण तथा स्तरोन्नति गरिनेछ।
१०१. खेलमैदान देखि स्वस्थ समाज सम्म भन्ने सोचका साथ खुला व्यायमशाला, बाल खेलमैदान, मनोरञ्जन पार्क तथा ज्ञान पार्कको क्रमशः विस्तार गर्दै लगिनेछ।
१०२. उद्यमशीलता तथा स्वरोजगार सिर्जना गर्न वित्तीय संस्थाहरूबाट सहूलियत ब्याजदरमा कर्जा प्रवाहका लागि युवा स्वरोजगार लगायतका कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक पैरवी गरिनेछ।
१०३. खेलाडीको प्रतिस्पर्धी क्षमता विकासका लागि राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा विज्ञता हाँसिल गरेका खेलाडी/प्रशिक्षकसँग ज्ञान सिप, तथा अनुभव हस्तान्तरणका लागि प्रशिक्षणमुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
१०४. नगरपालिकामा खेलकुद संस्कृतिको विकास, प्रतिभा पहिचान तथा स्वस्थ, अनुशासित र प्रतिस्पर्धी खेलाडी उत्पादन गर्न विद्यालय, वडा तथा नगरस्तरीय राष्ट्रपतिरनिङ्ग शिल्ड तथा मेयर कप खेलकुद

प्रतियोगिता नियमित रूपमा सञ्चालन गरी उत्कृष्ट खेलाडीहरूको क्षमता विकास र प्रोत्साहन गरिनेछ ।

लैङ्गिक समानता, अपाङ्गता तथा सामाजिक समावेशीकरण तर्फ

१०५. समाजमा विद्यमान जातीय छुवाछुत, लैङ्गिक विभेद तथा हिंसा, दुर्व्यवहार, मानवबेचबिखन, लागुपदार्थ दुर्व्यसन, बालश्रम, बाल विवाह जस्ता सामाजिक कलङ्कबाट समाजलाई मुक्त बनाई सभ्य र सुसंस्कारयुक्त नगर निर्माणका लागि सरोकारवालाहरूको सहभागिता र सहकार्यमा सामाजिक रुपान्तरणका अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१०६. मानवीय संवेदनशीलतालाई उच्च सम्मान गर्दै नगरलाई मानवियताको सहर तथा आकर्षक बसोबास स्थलको रूपमा विकास गर्न असहाय, अपाङ्गता, बेसहारा, टुहुरा, लैङ्गिक हिंसा पिडित, दुर्व्यवहारमा परेका व्यक्तिहरूको संरक्षण, उपचार, शिक्षा, पालनपोषण, पुनर्स्थापना तथा पारिवारिक पुनर्मिलन जस्ता मानविय कार्यका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
१०७. ज्येष्ठ नागरिकको योगदान, समर्पण तथा सामाजिक भूमिकालाई कदर गर्दै आत्मसम्मानका साथ सक्रिय जीवनयापन र ज्ञान हस्तान्तरणको लागि ज्येष्ठ नागरिक स्कुललाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । ज्येष्ठ नागरिकको स्वास्थ्य प्रवर्द्धन तथा सामाजिक सहभागिता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१०८. बालअधिकारको प्रवर्द्धन गर्न विद्यालय, टोल विकास संस्था, आमा समूह, युवा क्लव, बाल क्लव/सञ्जाल, गैर सरकारी संघ संस्थालाई परिचालन गरिनेछ । साथै बालहिंसा विरुद्धको अभियान, बालश्रम, बालविवाह विरुद्धमा शून्य सहनशीलता (Zero Tolerance) नीति अवलम्बन गर्दै बालमैत्री नगरपालिका घोषणा गरी बालमैत्री स्थानीय शासनको दिगोपनामा जोड दिइनेछ ।
१०९. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सहज जीवनयापनका लागि आवश्यक सहायक सामग्री तथा राहत प्याकेजको व्यवस्थाका साथै अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
११०. लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकलाई सक्रिय एवम् आत्मनिर्भर बनाउन सचेतनामूलक कार्यक्रम तथा उद्यमशीलता प्रवर्द्धन मार्फत् स्वरोजगारीमा जोड्दै सामाजिक पुनर्स्थापनामा जोड दिइनेछ ।
१११. स्थानीय तहको सामाजिक सांस्कृतिक, आर्थिक र भौगोलिक विविधतालाई विश्लेषण गरी लिङ्ग, जातजाति, वर्ग, क्षेत्र, भाषा, धर्म, उमेर र शारीरिक अवस्थाका आधारमा पछाडि पारिएका समुदायहरूलाई समविकास र अन्तर विविधताको (Intersectionality) अवधारणा अनुसार योजना निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन र मुल्यांकन गर्ने कार्यमा प्राथमिकताका साथ सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ ।
११२. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीमैत्री नीति र कार्यक्रमलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ । पछाडि परेका वर्ग, क्षेत्र जातजातिको सामाजिक, साँस्कृतिक, आर्थिक विकास र सशक्तिकरणमा प्रत्यक्ष लाभ हुने र हानिकारक मुल्यमान्यता कम गर्न सहयोग पुग्ने योजना तथा कार्यक्रम विकास गरी कार्यान्वयनको सुनिश्चितता गरिनेछ ।

११३. सुशासन, र जवाफदेहिता कायम गर्न र सेवा प्रवाहमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायको सहज पहुँच सुनिश्चित गर्नका लागि लै.स.सा.स. परीक्षण र लैंगिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
११४. उप-प्रमुख ग्रामीण महिला उत्थान कार्यक्रम मार्फत महिलाहरूका लागि न्यूनतम सशक्तिकरणका आयामहरूलाई अवलम्बन गर्दै महिलाको क्षमता विकास, सिप तथा व्यवसायिकता विकास तालिमहरूसँगै व्यवसायिक उपकरणहरूको व्यवस्था गरिनेछ ।
११५. रामपुर नगर भित्रका सबै सरकारी कार्यालय गुणस्तरीय सेनेटरी प्याडको व्यवस्था, रजस्वलाका बखत महिला कर्मचारीका लागि महिनामा १ दिन र गर्भवती महिला कर्मचारीहरूको गर्भावस्था जाँचका लागि गर्भ अवधि भरी आठ पटक विशेष सुविधा दिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
११६. रामपुर नगरको दायित्व हिंसा रहित समाज हुनेछ स्थायित्व भन्ने नारालाई आत्मसात गर्दै ज्येष्ठ नागरिकहरूको लागि समाजकल्याण कोष, बालबालिकाहरूको लागि आपत्तकालीन बालउद्धार कोष र हिंसा पिडितको लागि लैङ्गीक हिंसा निवारण कोष, एकल महिला सुरक्षा कोषको स्थापना गरिनेछ साथै बेसाहारा महिला/बालबालिका, एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, लैङ्गीक तथा यौनिक अल्पसंख्यक र अति विपन्नहरूका लागि लक्षित कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
११७. लैङ्गीक समानता, अपाङ्गता तथा सामाजिक समावेशीकरण विषयमा समुदाय र सरोकारवालाहरूलाई सचेत तथा संवेदनशिल बनाई लैङ्गीक हिंसा शुन्य सहनशिलता कायम गर्दै रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि लैङ्गीक हिंसामुक्त नगरको अवधारणा अनुरूप कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनुका साथै लक्षित वर्ग र समुदायको अपनत्व हुने गरी लै.स.सा.स सम्बन्धी नीति, कानून र योजना निर्माणमा समानुपातिक सहभागितालाई सुनिश्चित गरी लक्षित वर्ग, जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको क्षमता विकास गरी सकारात्मक विभेदको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
११८. बालमैत्री स्थानीय शासनको प्रवर्द्धन, बालअधिकारको संरक्षण तथा बालबालिकाको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्न “बालबालिकासँग मेयर” कार्यक्रम सञ्चालन गरी शिक्षा, स्वास्थ्य, संरक्षण, प्रतिभा विकास तथा बालबालिकाका समस्या, सुझाव र आवश्यकतालाई स्थानीय नीति, योजना तथा कार्यक्रमसँग आबद्ध गरिनेछ ।
११९. नवजात शिशुको गुणस्तरीय स्याहार, पोषण, स्वास्थ्य परामर्श र सुरक्षित विश्रामको व्यवस्था गर्न रामपुर मातृ तथा शिशु स्याहार केन्द्र (आमाघर) सञ्चालन गरिनेछ । आमाघरलाई मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य सेवाको नमुना केन्द्रका रूपमा विकास गर्दै आवश्यक जनशक्ति, उपकरण र सेवाको सुनिश्चितता गरिनेछ ।

साहित्य कला तथा संस्कृतितर्फ

१२०. स्थानीय मौलिक कला, भाषा, लिपि, साहित्य, संस्कृति तथा परम्पराको अध्ययन, अनुसन्धान, संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा प्रवर्द्धनका क्षेत्रमा योगदान पुर्‍याउने संघ, संस्था तथा व्यक्तिको पहिचान गरी समन्वय र सहकार्य गरी उचित कदम गरिनेछ ।
१२१. समुदायको सहभागितामा नगरमा रहेका धार्मिक, ऐतिहासिक तथा सांस्कृतिक महत्वका सम्पदाको पहिचान गरी संरक्षण, जीर्णोद्धार तथा विकास गरिनेछ ।

१२२. संस्कृति हाम्रो पहिचान: पुस्तान्तरण हाम्रो जिम्मेवारी भन्ने मान्यता सहित विश्व प्रसिद्ध दश अवतार बालन तथा विभिन्न जातजातिको मौलिक संस्कृतिको संरक्षण, प्रवर्द्धन, अध्ययन अनुसन्धान र पुस्तान्तरणका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१२३. “रामपुरको पहिचान, राम सर्किटको अभियान” भन्ने नारालाई आत्मसात् गरी भगवान राम-सीताको क्रिडाभूमि रामपुर क्षेत्रलाई रामायण सर्किटमा आबद्ध गर्न आवश्यक प्रयास गर्दै राम कथासँग सम्बन्धित क्षेत्र, मठमन्दिर, कुण्ड, नदी, ताल तलैया जोड्ने गरी रामायण सर्किटको विकास गर्दै रामपुर नगरपालिकालाई वैदिक स्मार्ट सिटी निर्माणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ। सिताकुण्ड, रामघाट र राममन्दिरको ऐतिहासिक महिमा बढाउने भौतिक संरचना निर्माण गर्दै विभिन्न प्राचिन, धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्रियाकलापहरु अन्तर्गत राम सिता विवाह पञ्चमी, रामनवमी लगायतका विभिन्न धार्मिक कार्यहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ

१२४. नगर क्षेत्रको हरियाली प्रवर्द्धन, वन संरक्षणका लागि नागरिक सचेतनालाई जोड दिनुका साथै वन डढेलो नियन्त्रण, जैविक विविधताको संरक्षण र वनको लगत सङ्कलन कार्यका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
१२५. उजाड एवं खाली जग्गा, सामुदायिक वन तथा सरकारी जग्गामा फलफुल तथा सौन्दर्य जातका विरुवा वृक्षारोपण गरी हरियाली रामपुर नगरको अवधारणालाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१२६. प्राकृतिक विपद् र जलवायु परिवर्तनका असरलाई ध्यानमा राखेर विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तयार गरी दीर्घकालीन, सुरक्षित र दिगो विकास योजना बनाउने नीति लिइनेछ ।
१२७. विपद् र महामारीको पूर्व तयारी प्रति कार्यका लागि वडास्तरको समेत प्रतिनिधित्व हुने गरी तालिम प्रदान गरी क्रियाशिल बनाउँदै नगरभित्र हुने भूस्खलन, वाढी पहिरो, आगलागी, भूकम्प, आदि जस्ता प्राकृतिक विपत्ति र अन्य कृत्रिम विपत्तिबाट तुरुन्त राहत कार्य गर्न विभिन्न संघ/संस्थाहरूसँग समन्वय गरी तुरुन्त प्राथमिक राहत र दीर्घकालीन योजना बनाई विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१२८. महामारी जस्ता सबै प्रकारका विपद्को रोकथाम तथा न्यूनीकरणको लागि पूर्व तयारी, प्रतिकार्य र पुर्नःलाभका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषमा बजेटको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

संस्थागत विकास तथा सुशासनतर्फ

१२९. नगरपालिकाको कार्यसम्पादनलाई प्रभावकारी तथा जनउत्तरदायी बनाउन आवश्यक कानून तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै समयसापेक्ष सांगठनिक संरचना (O&M) को पुनरावलोकन गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

१३०. कर्मचारीलाई व्यावसायिक, सिर्जनशील, उत्प्रेरित र उच्च मनोबलयुक्त बनाउन समयानुकूल प्रोत्साहन तथा तलब भत्तामा वृद्धि गरिनेछ । साथै उत्कृष्ट कर्मचारी, करदाता, उपभोक्ता समिति, टोल विकास संस्थालाई पुरस्कृत गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१३१. नगरपालिका तथा अन्तर्गतका कार्यालयका कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिको क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१३२. नगर तथा वडा कार्यालयमा सुझाव/गुनासो सुनुवाई तथा व्यवस्थापन कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउँदै सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सकारात्मक विभेदको नीति लिइनेछ साथै घुम्ति शिविर मार्फत वडा कार्यालयबाट हुने योजना सम्झौता, फरफारक र भुक्तानीको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१३३. नागरिकलाई छिटो छरितो तथा अनावश्यक प्रक्रियागत झन्झट बिना नै प्रभावकारी सेवा सुविधा प्रवाह गर्दै भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलताको नीति मार्फत सार्वजनिक प्रशासनमा सुशासन अभिवृद्धि गरिंदै लगिनेछ ।
१३४. सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माणका कार्यको नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समितिलाई क्रियाशिल बनाइनेछ ।
१३५. प्रत्येक वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था र सेवा केन्द्रहरूमा ई-हाजिरीको व्यवस्थालाई अनिवार्य गरिनेछ ।

वित्तीय व्यवस्थापन

१३६. संविधान तथा प्रचलित कानून अन्तर्गत स्थानीय तहलाई प्राप्त कर तथा गैरकर राजस्व अधिकारलाई व्यवस्थित गर्न कर तथा गैरकर राजस्व सम्बन्धी ऐन तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
१३७. राजस्व प्रशासनलाई पूर्ण रूपमा प्रविधिमैत्री र पारदर्शी बनाउन करदाता पहिचान, करयोग्य सम्पत्ति निर्धारण, आम्दानी तथा वस्तु र सेवाको मूल्याङ्कन, कर निर्धारण, कर बिजक जारी, गुनासो व्यवस्थापन, र कर भुक्तानी लगायतका समग्र राजस्व प्रशासन चक्र (Revenue Administration Cycle) मा वैज्ञानिक तथा डिजिटल प्रणाली अवलम्बन गरिनेछ ।
१३८. राजस्व भुक्तानी प्रणालीलाई सुरक्षित, पारदर्शी र प्रविधिमैत्री बनाउन "शून्य नगद कारोबार" (Zero Cash Handling) को नीति अवलम्बन गरिनेछ । यस अन्तर्गत विद्युतीय (अनलाइन) माध्यमबाट कर तथा दस्तुर भुक्तानी गर्ने र सबै वडा कार्यालयहरूबाट अनिवार्य रूपमा अनलाइन रसिद जारी हुने एकीकृत व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१३९. सम्पूर्ण करदातालाई राजस्वको दायरामा ल्याउन "कर तिर्नु सम्मानित हुनु पनि हो" भन्ने भावना जगाउन तथा कर दायित्वसम्बन्धी सचेतना गराउन प्रवर्द्धनात्मक, प्रचारात्मक तथा सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरी आन्तरिक आय वृद्धि गरिनेछ ।
१४०. जहाँ व्यवसाय तहाँ दर्ता नविकरण कार्यक्रम अभियान मार्फत GIS घर नम्बरिङ र डिजिटल घरदैलो सर्वेक्षण गरी सबै व्यवसाय र घरधुरीलाई एकिकृत करदाता प्रणालीमा आवद्ध गरी करदाताको अभिलेख व्यवस्थापन गरी कर संकलनलाई नियमित गरिनेछ ।

१४१. कर प्रशासनमा दण्ड पुरस्कारको नीतिका आधारमा नियमित र अधिकतम कर तिर्नेलाई सम्मानित गर्ने तथा करको दायरामा नआउने तथा नतिर्नेलाई जरिवाना लगाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१४२. कानुनको अधीनमा रही सम्भावित सबै प्रकारका प्राकृतिक स्रोतको उच्चतम उपयोग गरिनेछ ।
१४३. नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेका जीर्ण, प्रयोगविहीन, मर्मत गर्न अनुपयुक्त, पुराना सम्पत्तिको पारदर्शी, प्रतिस्पर्धात्मक र कानुनसम्मत लिलाम बिक्री गरिनेछ ।
१४४. नगरवासीलाई सहज र सरल होस् भन्ने उद्देश्यले स्थायी लेखा नम्बर (PAN) नगरपालिकाबाट नै जारी गरिने कार्यलाई सरल र व्यवस्थित गरिनेछ ।

न्यायिक तर्फ

१४५. न्यायिक समितिमा पर्ने उजुरीलाई समयमा नै किनारा गर्न समितिको क्षमता विकास गरिनेछ ।
१४६. आर्थिक अभावमा कसैलाई पनि अन्यमा पर्न नदिन विपन्न व्यक्तिलाई कानुनी सहायता प्रदानका लागि समन्वय गरिनेछ ।
१४७. नागरिकहरूलाई न्यायमा पहुँचकानुनमा सवल र अब्बल बनाउनका लागि न्यायिक समितिसँग , प्रहरी साझेदारी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१४८. मेलमिलाप केन्द्रहरूको सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त बनाउनका लागि मेलमिलापकर्तालाई क्षमता विकास गरी नियमित अनुगमन, समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
१४९. महिला कानुनी अधिकार सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम तथा सरोकारवालाहरूलाई समेटी कानुनी शिक्षा र न्यायिक प्रक्रियाबारे अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

सूचना, सञ्चार, प्रविधितर्फ तथा नवप्रवर्तन र अनुसन्धान

१५०. नगरका गतिविधिहरू सूचना पाटी, सामाजिक सञ्जाल, बुलेटिन, पत्र पत्रिका, आमसञ्चार तथा वेबसाइटमार्फत् अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक गरिनेछ ।
१५१. सञ्चार माध्यमको गुणस्तर वृद्धि गर्न सञ्चार माध्यम तथा सञ्चारकर्मीको क्षमता विकासमा सहयोग तथा सहकार्य गरिनेछ ।
१५२. सबै घरधुरीका सूचनाहरू डिजिटल रूपमा राख्ने, स्वतः अध्यावधिक हुने तथा सूचनालाई कर प्रणालीमा आवद्ध गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१५३. रामपुर नगरपालिका भित्रका विभिन्न विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने अनुसन्धानकर्ता व्यक्ति वा संस्थालाई **Mayor Fellowship** प्रदान गरिनेछ, अनुसन्धानबाट प्राप्त प्रतिवेदनलाई क्रमशः कार्यन्वयनमा लगिनेछ ।
१५४. नगरपालिकाका सबै सार्वजनिक सेवाहरूलाई क्रमशः डिजिटल माध्यममा रूपान्तरण गरी नागरिकले घरबाटै सहज रूपमा सेवा प्राप्त गर्न सक्ने व्यवस्था गरिनेछ । मोबाइल एप, बहुभाषिक सूचना पोर्टल, अनलाइन सेवा, डिजिटल भुक्तानी तथा एकीकृत नागरिक सेवा प्रणालीको विकास र

कार्यान्वयन गर्दै पुराना अभिलेखहरूलाई डिजिटल प्रणालीमा रूपान्तरण गरी छिटो, पारदर्शी, भरपर्दो र नागरिकमैत्री विद्युतीय सुशासन (E-Governance) कायम गरिनेछ ।

१५५. सामाजिक सञ्जालको सुरक्षित, जिम्मेवार र नैतिक प्रयोग प्रवर्द्धन गर्न विद्यालय तथा समुदायमा डिजिटल आचारसंहिता लागू गरी साइबर अपराध, फेक आइडी, अनलाइन ठगी, साइबर ब्ल्याकमेल तथा दुर्यवहार विरुद्ध व्यापक जनचेतना र डिजिटल साक्षरता अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।

नगरसभा सदस्यज्यूहरू,

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट सुशासन, सामाजिक न्याय, उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि, रोजगारी सिर्जना भई नगरको आर्थिक समृद्धि र जीवनस्तरमा गुणात्मक सुधार आउने अपेक्षा गरेको छु । यी नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सबै पक्षबाट सहयोग प्राप्त हुने विश्वास लिएको छु ।

अन्त्यमा, नगरको सर्वाङ्गीण विकासमा योगदान पुर्याउने नगरसभाका सदस्य, राजनैतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, शिक्षक, सञ्चारकर्मी, निजी क्षेत्र, व्यापारी, सुरक्षा निकाय, नागरिक समाज, विकास साझेदार र विकास निर्माणमा श्रम उत्सर्जन गर्ने श्रमजीवी लगायत सम्पूर्ण नगरवासी र संघ तथा प्रदेश सरकारप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद ।